

Tutu é kuvi ūvi e táxnūu San Pablu iñā ñuú Corintu

Taxnūu Pablu tú'un iñā ña kuínti'xe i, ñá ntoo ñuú Corintu

¹ Xu'u é Pablú u ne, pustrú u iña Jesúcristu, tsí kuān o e ntío Xuva kō. Ntuví u ení ko Timoteu táxnūu ntí tutú sa'a iña ña kuínti'xe i Xuva kō, ña ntánataká nuu ini ukun ñuú Corintu, ni un ntíi ntí ña ntáduku ntée Xuva ko da kanii ñuú Acaya.

² Na naxnuu viko Xuva ko ntō. Na tā'xi ña é kuntōo vá'a nto, dívi ña nī Tó'o ko Jesúcristu.

Nté ò ntó'o Pablu

³ Ká'an o ni Xuva ko, uvā Tó'o ko Jesúcristu, tsi dóo va'a ña. Tsí dívi ña é uva ko ña e dóo kantunta'ví ini ña kō, é kanatsu'un ka'nu ña iní kō é ví'a é uten.

⁴ Xuva kō ne, kanatsu'un ka'nu ña iní ko da nēé ka nuu i e ntánto'o kō vata koo é kūvi natsu'un ka'nu o iní ta'an ko, ña e ntánto'o i dí, vata tsí ó de Xuva ko ni kō.

⁵ Tsí kuān te dóo ntánto'o ntí kuenta iña i e ntántikín ntí Cristú ne, ntá tsi dívi tsi ña dóo kanatsu'un ka'nu ña iní ntí di.

⁶ Tē ntánto'o ntí ne, ntánto'o ntí vata koo é nāku'un ka'nu iní nto, vata koo é nākáku nto. É nātsu'un ka'nu Xuva kō iní ntí vata koo é nātsu'un ka'nu ntí iní nto di vata koo é kutíi nto é nto'o nto vatā o ntánto'o ntí.

⁷ Dóo ka'nu kuiní ntí ni ntō tsí iní ntí tsí te kuān o ntánto'o nto vatā o ntánto'o ntí ne, kuan tsí ó kanatsu'un ka'nu Xuva ko iní ntó vata tsí ó de ña nī ntí.

8 Ntio ntí é kūtuni ntó, ta'an ko, nté ò ntó'o ntí ñuuú Asia. Un vá'a tsi ntó'o ntí íkān. Dókō sá ña ni kutíi ntí. Tsí kūví ntí, kuíni ntí.

9 Ntá tsi kutuní ntí tsí da mií é kūví ntí, vata koo é kütuní ntí tsí ña te mií ntí ïó ntí é vií ntí, tsí Xuva kō é iö ña é vií ña, tsí dívi ña é kanantóto ña ña xi'i.

10 É nakákú Xuva kō ntí di'ná dá dokó sa ní xi'í ntí ne, kuān koo vií xtukú ña. Iní ntí tsí nakāku xtúku ña ntí tē xeé doxi'i e dóo ntii ïni í,

11 te dívi nto xntii ntó ntí é kā'an ntâ'ví nto kuenta iñá ntí. Te títín ña'a ka'an ntâ'ví ña iñá ntí ne, títín ña'a nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō tsi ni'í ko é vā'á nta'a ña.

Nté kui ña ni ñé'e Pablu ñuuú Corintu

12 Ío uun nuu i e dóo ka'nu kuiní ntí: tsi ñá te née kuetíi ntí tsí ña ni idé ntí nuu i é kíni kaa ñuxiví sa. Tsi dé ntaá ntí é kā'án ntí ni ntó é nuu é ntaā i. Tsi da xe dóo va'á Xuva kō né, xntii ña ntí é kuān o dé ntí, tsí ña kúvi vií ntí nuu i é vā'á tē dí ña Xuva kō kaxntíi ña ntí.

13 Dá ntátaxnúu ntí tutú nta'a nto ne, ñá te tū'un e dóo xū'u ntáka'án ntí ni ntó, tsi ntáñe'e díki nto tú'ün é ntáka'án ntí. Ntio ko é na kí'in díki vā'a nto,

14 vatā o kue'en díki kúdii nto un siin e ntáka'án ntí ni ntó, vata koo é ka'nu kuiní ntó kuenta iñá ntí ne, ka'nu kuiní ntí kuenta iñá ntó dí, tē xee ntúvi é nainu xtúku Tó'o ko Jésuu.

15 Tsí iní u sá'á ne, di'na mí ntoo nto kí'in u kíkoto ni'ni ú nto, kuíni kó, vata koo e dóo diní nto uvi íto é kóto ni'ni ú nto.

16 Tsi ntio ko é kuīta ntí'xin u mí ntoo nto te kué'en u itsi ñuuú Macedoniá ne, te kuīta ntí'xin xtúku ú da xkókoo ú, vata koo é xntii ntó kó te kué'en xtúku ú itsi ñuuú Judea.

17 ¿Ña vá'a ntū ó ni dē kuení ko, te kuiní nto? ¿Ntákuinti'xe ntu nto te dotó tsí kaxé'e ú xu'u ko é

víí u, o tē ña vií u, vata tsí ó de ña é ña ntántíkin Xúva kō?

¹⁸ Kutuni Xúva kō tsí nuu é ntaā i é kāka'án ntí ni ntō, ñá te dotō tsí kaka'án ntí.

¹⁹ Ntuní ntí Silvanu ni Timóteú ne, ntáka'an ntódo ntí ni nto iñá Jesúcristu, I'xá Xuva kō. Dívi ñā ne, kaka'an ña é nuu é ntaā i, ñá te dotō tsí kaka'an ña.

²⁰ Tsí dívi ñā ne, dē ntaa ntí'i ña é un ntí'í e tá'xi Xúva kō xu'u ña. Dukuān ne, ntáka'an ò "Kuan tsi koo na kōo" da ntáka'an o tsí dóo ka'nu Xuva kō.

²¹ Xuva kō ne, é tā'xi ña é kuve ta'an kūtu o Cristu. Mii ñā nákaxnúu ña kō.

²² É xntéé na'a ñá ko vata koo é kütuni ko tsi ntáduku ntée o ñā. Tsi tá'xi ña Espíritu Sántu san é kunūu ña nima ko vata kaa uun káa é ntéé na'a nima ko.

²³ Ntá tsi ña ni nákuita ntí'xin ú ñuu Corintu vatā ó kaka'án u, tsí ña ni ntío ko é kuntōo ntá'xa nto kuenta iñá ko. Ini Xúva kō tsí nuu é ntaā i.

²⁴ Tsi ñá te ntí'i ntádē kū'vé ntí nté koo kuinti'xe nto Xuva kō, tsi é üve tá'an kutu nto ñā. Ntá tsi ntio ntí xntíi ntí nto e dií dií ka kuntōo díni nto nta'a Xuva kō.

2

¹ Dukuān ne, ña ni ntíō kó ki'in xtúku u kíkoto ní'ni ú nto tē dóo kuntoo nta'xa nto.

² Tsi te xú'ú vii u é kuntoo nta'xa nto ne, ¿xoó ntu vii i é nakunuu díni nimá ko, tē ña dívi nto?

³ Dukuān e táxnúu ntí tutú san iñá nto, vata koo é ña kutuví nta'xa ú kuenta iñá nto te xee ú mí nttoo nto, tsí ntio kó kutüvi díni u kuenta iñá nto. Tsí te kutüvi díni u ne, dadíi kūntoo díni ó ni ntō.

⁴ Dá dé va'á u tutú san ne, dōo dé kuení ko, dōo ntí'i iní ko. Un tsi nte éku u. Ntá tsi ña ni de vá'á

ú tutú san é na kūntoo nta'xa nto, tsí vata koo é kūtuni nto tsí ña te nté kaa kuinimá ko nto.

É kāda ka'nu iní ña nī ña edé kīni kaa

⁵ Ntá tsi te ūun ña'a dé ña é kutuví nta'xa ú ne, ñá te miī tsú kutuví nta'xa u, tsí iō ntó é kūntoo nta'xa nto kuénta iña i é edé ña di. Ká'án ú tsi "iō ntó" vata koo é ña ká'an ú te un ntí'i ntō.

⁶ E xée ò tsi é nantō'o nto ña, dókō sá un ntí'i ntí'i nto.

⁷ Vevií ne, dií ka vá'ā ó te kāda ka'nu iní nto ni ñā, te nāxnuu ka'nu nto iní ña vata koo é ña kutuví kue'en ñá dontíni.

⁸ Dukuān ne, kaikán u nta'a nto te kuē'é nto é kūtuni ña tsí ntio nto ña.

⁹ Di'na táxnūu ú tutú kuenta iña nūu i sá'a é kōto ntee ú nto te kāda ntaa nto é un ntí'i é kā'án u ni ntō.

¹⁰ Da xōó ka ña'a é kāda ka'nu iní nto ni ñā ne, kada ka'nu iní u ni ñā di. Da nēé ka nuu i é dé ka'nu iní u ni ñā'a nuú Cristú ne, dé ka'nu iní u ni ña kuénta iña nto,

¹¹ vata koo é ña kuvi vii é ña vá'ā san ni ko. Tsí ini vá'a ò nté xkoó de.

Dōo ntí'i iní Pablu ñuuú Troa

¹² Dā xeé u ñuuú Troa é kā'án ntódō ú kuenta iñá Cristú ne, dōo vá'a ni'i itsi é kada tsiñu ú iña Tó'o kō.

¹³ Ntá tsi ña díní nuu nimá ko, tsí ña ni naní'i ko ta'an kō Tito. Dukuān ne, nakué'e ú ña ntoo ikān doka'nú iní ne, dá kuē'én u ñuuú Macedonia.

É kāxé'e Xuva kō é kūvi vii ña

¹⁴ Ntá tsi ntadiá'vi Xuva kō tsí nguentúvi kata'xi ña é kūvi vii ntí, tsi kúvi dé Cristú ne, ntántíkín ntí ña. Dā mí'i ka ntáñe'é ntí ne, ntaín'i ntí tú'un ïña ña vata koo é kūtuni ñá'a xoo ñá'a é dívi ña. Dukuān

ó kaika tú'ūn iña ña dá kanii ñūxiví sa, vatā ó kaika diko i e dóo vá'a ñe'e.

¹⁵ Nti! ne, vata kaa díkō kutu é kaxé'e Cristu ntá'a Xuva kō ntáa nti, uun díkō i é kaika mé'ñū ña ntánakáku san nī ña ntákunaá san.

¹⁶ Dā íni ña ntákunaá san ne, kutuni ña é nī'i ña dóxi'i. Dā íni ña ntánakáku sán ne, kutuni ña é nī'i ña ntuvi ína ña. ¿Xoó ntu kuvi vií i nuu i sá'a? Mii tsi Xuva ko tā'xi ña é kūvi vií nti.

¹⁷ Nti! ne, ñá tē ntaíka nti ntádikō nti tú'un Xuva ko vatā ó de ña nguüi. Ñá tē ntánadama nti tú'un ñā, tsi ntáka'an ntaá nti tú'un Xuva kō, ñá tē ntaéni nta'ví nti ña'a. Tsí mii Xuva kō táxnūu ña nti ne, é kūve ta'an nti nī Cristu.

3

Tū'ún xee é naxtūví Xuva kō

¹ ¿Ó ntádē kuení ntu nto tē ntáka'an xtúku nti ni ntō tsi dóo va'á nti? ¿Ó ntio ntu nto é kuido nti tutú sa xeé nti míntoo nto vata koo é kütuni nto xoó ña'a nti? ¿Ó kantio ntu é kákán nti nto tutú sa, vatā ó de tuku ña'a?

² ¡Ñá'a ni san! tsí dívi ntō e kúvi nto tutú san é nī'i nti. Tsí dívi ntō ne, vata kaa uun tutu é ntéé na'a nimá nti é kíni un ntií ntíí ña'a san, nakua'a ña.

³ Tsí nto'ó ne, vata kaa uun tutu é de vá'a Cristu é nī'i nti. Ñá te tinta ni xé'e, tsí Espíritu Xuva kō, ña kantíto ntii dañu ntūvi. Ñá te áta xúu ni kanteé na'a, tsí nima ñá'a san é kanteé na'a.

⁴ Dóo ntaíntée ini nti Xuva ko kuénta iñá Cristu.

⁵ Tsí ña te mií xnti iní nti nté koo vií nti, tsí nee iña é ncho vií nti ne, vé'xi nta'a Xuva kō.

⁶ Dívi ña nañé'e ñá nti nté koo vií nti tsíñu kuuenta iña tú'ūn xeé san e xtúví ña. Tū'ún xeé san ne, ñá te tū'un é ntéé na'a é kada ntaa o vatā ó lei Muísee, tsí

ntuvi iña ko é vē'xí nta'a Espíritū Sántū. Tsi tú'un é ntéé na'á san ne, kaka'an tsí ni'i ko dóxi'í san tē ña ni de ntáa o, ntá tsi Espíritū Sántū sán ne, kata'xi ña ntuvi vā'á iña ko.

⁷ Tū'un e xtúvi Xuva kō kídaā ne, áta xūu tsí kanteé na'a. Ntá tsi un tsi kaxi'í nuu ka'nu nuu Muísee da kí'i ña tú'un san. Ntē ña ni kutíi ña Israeé san koto ña nuu ña, tsi dóo kaxi'í nuu. Ntá tsi da kuií da kuií tsi kanta'va ntúve ī san. Te kuān o xi'í nuu ka'nu da xée tú'un é nī'i kó doxi'í san ne,

⁸ ¿nté ntu kaa dií dií ka'nu tú'un e tá'xi Espíritū Sántū san?

⁹ Tē dóo ka'nu kúvi dá xee lei é nī'i kó doxi'í ne, dií dií ka ka'nu kuvi dá xee tú'un é kā'an Xúva kō tsi ntí'i kuétsi kō.

¹⁰ Lei e xtúvi ñá di'na ne, dōó ka'nu, ntá tsi vevií ne, ña ká'nū ka vata kaa tú'un xeé san.

¹¹ Tē dóo ka'nu kúvi da xtúvi ña lei é ña na'a ni idia'vi ne, da dií dií ka ka'nu kuvi dá xee tú'un e ntíi dañu ntúvi kaidia'vi.

¹² Nuu é ntaā i tsí iní ntí tsí kuān koo kuvi. Dukuān é ntáka'an ntaá ntí ni ntō.

¹³ Ñá ntáde ntí vatā o dé Muisee. Tsí Muiseé ne, dávī nuu ña nuu ña dóo san vata koo é ña kiní ña Israeé san tsí kanainu kudii é kāxi'í nuu nuu ña.

¹⁴ Ñá Israeé san ne, kúka'xi díkí ña; ñá ntáñe'e díkí ña. Kuan tsí ó ntee doó san nuu ña vata koo é ña kí'in díkí ña da ntánakuā'a ña tú'un áta san e xtúvi Xuva ko ntā'a Muisee, tsí mii tsí Cristu kuvi vií ña naki'i ña doó san é nteé nuu ña vata koo é kí'in díkí va'á ña.

¹⁵ Vata da e ntánakuā'a ña lei Muiseé san vevií ne, vatā ó te kanteé doó san nuu ña vata koo é ña kí'in díkí ña.

¹⁶ Ntá tsi tē xoó ña'a xkokoō ñá ne, nakuntíkin ña Tó'o kō ne, naki'i ña doó san é ntee nuu ña.

17 Uun tsi Xúva ko ni Ėspíritū Sántū sán ne, xoo ñá'a é nuu Espíritū Xúva kō nima ñá ne, ntaíka xaa ña.

18 Un ntíñ ntíñ o é ña katavi núu ka doó san nuu ko ne, náxi'í nuu ko vata koo é kíni ó Xuva kō nté kaa ña e dóo va'á ña. Dukuān ne, ntánadama ntí utén uten é ntúvi ntí vata kaa Cristu, tsí utén uten kanata'xi ká ña kō e dóo va'á iña ña. Sá'á é vē'xí nta'a Tó'o kō Espíritū Sántū san.

4

1 Dukuān ne, ña ntánativi iní ntí, tsi dóo vá'á o dé Xuva kō da tá'xi ña tsiñu sā'a é vñí ntí.

2 Ntí'í ne, ñá vñí ntí uun nuu i é kini kaa vatā ó de ña é kade xú'u, é kau'vñí ña é vñi ditó ña. Ñá tē ntaéni nta'ví ntí ña'a; ña ntánadama ntí tú'un Xuva kō. Tsi ntí'í ne, nták'a'an ntáa ntí ni ñá'a é nuu é ntaā í vata koo é kütuni ntí'í ña tsí da mii tsí é vñ'a e ntáde ntí. Iní Xúva kō tsí nuu é ntaā i e ntáde ntí.

3 Tē kuiní ña'a te dóo xú'u nták'a'án ntí tú'un va'á san ne, ntá tsi ña te un ntíñ ntíñ ña, tsí mii tsí ña ntákunaá san é ña ntátekú ña tú'un e nták'a'án ntí.

4 Tsí dívi ñá é ña ntákuintíxe i Xuva kō ne, küneé nuu ña. Tsi é ña vá'á san é kadē kû've ñuxiví sa ne, édí nuu nuu ña vata koo é ña kiní ña tsi dóo va'á tú'un va'á san iñá Cristu, ña e dóo va'a. Tsí te kiní ñá Cristú ne, kiní ña nté kaa Xuva kō dí.

5 Dá nták'a'an ntódo ntí ne, ñá te kuënta iñá mií ntí nták'a'an ntódo ntí, tsí kuenta iñá Jesúcristu, tsí dívi ñá e Tó'o ko ñá. Ntí'í ne, kündii ña ntáde tsiñu iñá nto ntí kuenta iñá Jésuu.

6 Mii tsi Xuva kō, ña é de kû've é xi'í nuu ñu'ú san mí née san ne, dívi tsi ña naxi'í nuu ña nimá ntí vata koo é kuenta iñá ñú'u san ne, kutuni ko tsi dóo kaxi'í nuu ka'nu Xuva ko te kiní ó Cristu.

¿Nté koo kuntoo o e ntákuinti'xe ko Xuva kō?

7 Ntá tsi nuu i e dóo nuu a'vi e tá'xi Xuva kō ne, nuu kúñū nti. Kúñú nti ne, vata kaa kídfí é kudii nté'u kúvi, ntá tsi é nuu iní i ne, dōo nuu á'vi i vata koo é kíni ñá'a tsí ña te míi ntí kuvi vií nti, tsí Xuva kō é kúvi vií ña.

8 Kuān te titín nuu i ntánto'o ntí ne, kütíi nti. Kuān té ntánti'i iní nti nté koo vií nti, ntá tsi ío ka cho'o i nté koo vií nti, kuiní nti.

9 Kuān te dóo ntántukū nuu iní ñá'a san nté koo vií ña ní nti, ntá tsi ña kaxtuví mii Xuva kó nti, tsí kainuu mé'ñu kainuu dáva ña nti. Kuān te ntánantāva ña nti ñú'u kān, ntá tsi ña te ntáxi'i kue'én nti.

10 Dá mí'í ka ntáñe'é nti ne, ntaíka ni'í ntí doxi'í nti kuenta iña Jésuu váta koo é kíni ñá'a sán nti ne, kutuni ña tsí kantíto Jesuu.

11 Dá ío ka ntivi iñá nti ne, utén utén ntántuvi kuentá nti nta'a doxi'í san kuenta iña Jésuu váta koo é kíni ñá'a tsí kantíto Jesuu, tsi é ní'í nti ntivi vā'a iñá nti kuenta iña ñá, kuān te xi'í kúñū nti.

12 Dukuān ne, ntaxé'e nti kúñū nti dóxi'í san vata koo é ní'i nto ntivi iñá nto.

13 Ío mí ūve na'a tú'ún é kāka'an ña é itúvi ntivi dí'na, kaka'an ña: "Kuínti'xe kó ne, dukuān é kāka'án u", ka'an ña. Ntí'í ne, dadíi kuínti'xe ntí ni ña tsíkán ne, dukuān e ntáká'án nti di.

14 Tsí iní nti tsí Xuva kō ne, nantoto ña Tó'o ko Jésuu dá xi'i ñá ne, kuan koo nantoto ña ntí di ne, dá nakí'i ña kó ni ntō, é kuntoo dadíi o ni ñá.

15 Un ntíi ntíi é ita ntí'xin ntí ne, e kúvi kuenta iña nto. Tsí tē kútítín ñá'a naxnuu víko Xuva ko ñá né, dōo kútítín ka ñá'a nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō ne, ka'an ñá tsi dóo ka'nu Xuva kō.

16 Dukuān ne, ña ntánatívi iní ntí. Kuān té ntánatívi kúñū ntí, ntá tsi utén utén ntánaku'un vá'a nimá ntí.

17 Kuān té ntánto'o ntí vevií ne, ntá tsi ñá tē nté sa ntii tū'un, tsí da kuíta ntí'xin. Ntá tsi kani tú'un tsí dívī é ní'i ntí ntuví vā'a kue'en iñá ntí nta'a Xuva kō é kutúví ntii dañu ntūvi.

18 Ntá tsi ña ntáde ntí kuenta nee e dító, tsí nee e dító san ne, ña te nguentúvi kaxntíi; nee é ña dító san ne, dívī é kaxntíi ntii dañu ntūvi.

5

1 Kúñú kō é íó ñuxiví sa ne, vata kaa uun vi'i mí kuntoo taan ò kaa. Tē ntí'i kúñu kō ne, ini o tsí ntoo vá'a vi'i vā'a ko iñá Xuva ko e dukún kān, mí kuntoo o ntii dañu ntūvi. Tsí ñia te ña'a ni de vá'a ña, tsí mii Xuva kō de vá'a ña.

2 Dá ntōo ká o ñuxiví sa ne, ntáxkoo kani ò e dóo ntio ko é kuntoo o vi'i vā'a kō é ta'xi Xuva ko tē xeé o nta'a ña e dukún kān.

3 Nakú'ún o vi'i vā'a san é kütavi núu o vata kaa du'nu vata koo é ña kuntíi nima ko te xi'i o.

4 Dá ntōo ká o ní kúñu kō ñuxiví sa ne, ntáxkoo kani ò tsi dóo ntántí'i iní kō. Ntá tsi ña te ntío kō é nakuíta o kúñu kō, tsí ntio ko kúñu xeé kō é ní'i ko nta'a Xúva kō. Ntio kō é nadama o ntūvi iñá ko é kanti'i ntuví iñá ko é ña kanti'i ntii dañu ntūvi.

5 Xuva kō de kú've ñá ko kuénta iñá i sá'a; é ntio ñá é ní'i ko ntuví va'a iñá kó ne, dívī ñá tá'xi ña Espíritu ñá vata koo é koo ntaá ini ko é ní'i ko.

6 Dukuān ne, ñá tē nguentuvi ntaíntee ini ntí, kuān té kuví ntí, tsí iní ntí tsi dá ntōo ká ntí ñuxiví sa ne, dōo ikā ntoo ntí mí tuví Xuva kō.

7 Ntá tsi ntaíka ntikín ntí Xuva ko, kuān te ña ntaíní ntí ña.

8 Dukuān ne, ntaíntée ini ntí, kuān te na kuví ntí, tsi dií dií ka vá'ā ó te tsoo miī ntí kúñū ntí ne, dá kí'ín ntí nta'a Xuva kō, kíkuntóo dadíi ntí ni ñā.

9 Dukuān né, kuān te ntóo ká ntí ní kúñū ntí, kuān te tsoo míi ntí kúñū ntí ne, ntá tsi ntánti'i nuu iní ntí é víí ntí nēe é ntio Xuva kō.

10 Tsí da miī é naxee o un ntíi ntíi o kuntāñi ó nuú Cristu vata koo é ní'i ko nee é dūku ntée o, te vā'á ne, o tē ña vá'a, vatā o de kúñu kō da intóo o ñuxiví sa.

Tū'un é ntuvá'a o ni Xuva kō

11 Dukuān ne, da xé iní ntí tsi dóo donchu'ví ide Xuva kō ne, ntánti'i nuu iní ntí ntáka'án ntí ni ña'a te kuínti'xe ña ña. Ini Xúva kō nté ntaa ntí ne, ntio ntí é kütuni ntó di, te vā'á ntí ne, o tē ña vá'a ntí.

12 Ñā ncho ka'an túkū ntí ni ntō e dóo va'á ntí, ntá tsi ntio ntí é vā'á kuini nto kuenta iñá ntí vata koo é kuvi nantiko koō nto e ntáka'an ñá'a, ña e dóo ka'nu kuiní i iñá tuku ña'a te vā'a ito ña, ntá tsi ña ntáde ña kuenta te vā'á nima ña ne, o tē ña vá'a.

13 Tē ntákulukú ntí, kuiní nto ne, kuenta iñá Xuva ko; te vā'á ntí ne, kuenta iñá nto.

14 E dóo kuínima Cristú ntí ne, kade kú've ña ntuví iñá ntí un tsi nte da kütuní ntí tsí mii ña é xi'i ñá kuenta iñá ko un ntíi ntíi o.

15 Vata tsi tē kuédadíi xi'i o ni ña un ntíi ntíi o, vata koo é xo'ō é ntoo ká ò ne, ñá vúí ka ò é ntáde kueni mii ko, tsí vii o nee é ntio Xuva kō, tsí dívi ña xi'i ñá naa ko ne, ntá tsi ntoto xtuku ña kuenta iñá ko.

16 Vevíí ne, ña ntaíní ka ntí ña'a nté ito ña vatā o dé ña'a ñuxiví sa. Kuān o íni ntí Cristu kídaa ñúxiví sa, ntá tsi ña kuán o kaíní ka ntí ña vevii.

17 Dukuān né, te xoo ñá'a é kuvi uun tsi ña ní Cristú ne, é tūku ñá'a ntuví ña ve. É itā ntí'xin é átā san ne, é ntúxée nima ñá vevii.

18 Un ntíí ntíí nuu i sá'ā né, nta'a Xuva ko vē'xi, tsí dívi ñā tá'xi ña é ntūvá'a ntí ni ña kuénta iñá Cristú ne, dívi ñā téé tsiñu ña ntí é kā'án ntí ni ñā'a san é ntūvá'a ña ni Xuva kō.

19 Da xe é xi'í Cristu kuénta iñá kó ne, xé'e Xuva kō é ntūvá'a ña'a ñuxiví sa ni ñā, é ña dá'ví ká ña ña kuétsi ñā. Tée tsiñu ña ntí é kué'e ntí é kütuni ñá'a san nté koo ntuvá'a ña ni ñā.

20 Ntí'i ne, náá Cristu vé'xi ntí. Vata tsi te mii Xuva ko kák'a'an ña é ntáka'án ntí ni ñá'a kuuenta iñá Cristú tē ntuvá'a ña ni Xuva kō.

21 Cristú ne, ña túvi kué'en tsi kuétsi ñā. Ntá tsi Xuva kō ne, dá'vi ña ña kuétsí ko ûn ntíí ntíí o dá xi'i ñá kuuenta iñá ko vata koo é ña kóó ka kuétsi kō ne, vii ó é vā'a é ntio Xuva kō.

6

1 Ntí'i e ntáde tsiñu dadíi ntí ni Xuva kō ne, ntaíkán ntí nta'a nto tē ña te é ntaā i é ní'i ntó doméni e tá'xi Xuva ko ntō.

2 Tsí Xuva ko kák'a'an ña tú'ûn é ntéé na'á san:
Ura vā'a téku ko é kák'a'an;
ntuvi dá nakáku ú o ne, xntíí ú o,
ka'an ña. Vevií ne, ura vā'a; vevií ne, ntuvi é nakakü ñá kō.

3 Ñá te kaédí nuu ntí itsi é kuntíkin ñá'a Xuva kō, tsí ña ntio ntí é kā'an kíni ña'a san kuuenta iñá tsiñu e ntáde ntí iñá Xuva ko.

4 Ná'á, tsí da nēé ka nuu i e ntáde ntí ne, ntáde ntí é vā'a vata koo é kütuni ñá'a tsí nuu é ntaā i é kāde tsiñu ú iñá Xuva ko da íni ña tsi ntákutíi ntí nimá ntí kuān te dóo ntánto'o ntí, kuān te ntákunáa nteé ntí, kuān te ió nuu i e dóo ntii tu'un.

5 Tsí kutíi ntí nimá ntí da káni ña ntí xo'o ne, tsu'un kutu ñā ntí vi'i utun, dā náataká nuu ña é ncho vií ña du'xen nī ntí, dā un vā'a tsi ntí dé tsiñu ntí. Ntē ña ni kidí ntí ne, intóo ntíté ntí di.

6 Kūtuni ñá da íni ña tsí ña ini dé ntí é kíni kaa, tsí ini va'á ntí tú'un Xuva kō, tsi dóo ntákutí ntí nimá ntí, tsi ntáde ntí é vā'á ni tā'an ntí, tsi é nuu Espíritū Sántū nimá ntí, tsí kaníñ nimá ntí ntákuinima tá'an ntí,

7 tsi ntáka'án ntí tú'un é nuu é ntaā í, tsi tá'xi Xuva ko ntíñ ntí é kūyi vií ntí. Da mii kuē'en tsi é vā'a e ntáde ntí da ntánaá ntí kuenta iñña tú'un Xuva kō, da ntánada'án ntí kúññ ntí di.

8 Un vé'xi ne, dōo ntáde ka'nu ña'a sán ntí; un vé'xi ne, ntánakuitá ñá ntí. Un vé'xi ne, vā'á o ntáka'an ñá iñña ntí; un vé'xi ne, ntáka'an kíni ña. Un vé'xi ne, ntáka'an ña tsí ña veté ntí; ntá tsi nuu é ntaā i e ntáka'án ntí.

9 Un vé'xi ne, ntáka'an ña tsi ñá ini ñá ntí; ntá tsi ña te da díi ña'a ini va'á ña ntí. Un vé'xi ne, dókō sa ntáxi'í ntí; ntá tsi ntánakáku ntí, ntoo dukuān ntí, ntaíní nto ntí. Un vé'xi ne, ntáni'í ntí é ntō'o ntí; ntá tsi ña ntaé'ní kue'en ñá ntí.

10 Kuān te ntóo nta'xa ntí, ntá tsi nguentúvi tsi dóo diní ñu'u nimá ntí. Kuān te ntâ'ví ntí, ntá tsi dóo títín ña'a ntáde kuika ntí ña. Kuān té ña tuví nee ió ntí ne, ntá tsi é un ntí'i ió iñña ntí.

11 Ntō'o ta'an ntí, ña ñuú Corintú ne, e ntáka'án ntí ni nto ntáníñ nimá ntí.

12 Ñá te ntí'i é ña ntíó ntí nto, tsí dívi ntō é ña ntíó nto ntí.

13 Kaka'án u ni nto vata kaa uva í'xa é kāka'an ñá ni i'xá ñá ne, vií nto da xe'e, kuinima ntó ntí dadíi vatā o ntákuinimá ntí nto.

Xo'ō ne, vata kaa vi'i Xuva ko mí tuví ña ntáa ō

14 Ñá ku kini nuu nto ni ña'a, ña é ña ntákuintí'xe i Xuva kō, tsi ¿nté ntú koo kuntoo dadíi é vā'á san ní é ña vā'á san? ¿Vá kāxi'í ntú é nēé san mí ió ñu'ú san di?

15 ¿Nté ntu koo kudadíi Cristu ni tó'ō e ña vá'ā san? ¿Nté ntu koo kudadíi ña kakuinti'xe i san nī ña é ña kakainti'xe i?

16 Ña kúvi kuntōo santu e ntúvá'a nāa ini ukún Xuva kō. Xo'ō ne, vata kaa uun xúkūn mí tuví Xuva kō, ña kantítō san, ntáa ó. Tsí mii Xuva kō ne, kaka'an ña:

Tuví u ni ñā ne, kaika ú ni ñā;
xu'ú kuvi ú Xuva ñā ne,
dívì ñia kúvi ñia ñia'a ko,
ka'an ña.

17 Dukuān ne, kaka'an xtúku Xuva ko ni kō:
Ntii ntō mé'ñū ña'a san, nakuntóo xio nto;
ñá ku tiin nta'a nto née é ña vá'a.
Kidáā ne, xu'ú nakuidó u nto.

18 Kuvi ú Uva ntō ne,
kuvi nto i'xá ko dí,
ka'an Xúva kō, ña e dóo iō i é vīi.

7

1 Ntō'ó ta'an ntí e dóo ntio ntí ne, sá'ā xe'é Xuva ko xū'u ña é vīi ña. Dukuān ne, ntada ntoo tsi mii ò kúñu ko ni nīma ko nee é kīni kaa. Kuiko ñu'u o Xuva kō, na ù'vi ko ña, tsi dóo ka'nu ña. Kada ntaa ntí'i ó nee é kāka'an ña.

Nadama ña ñuú Corintu nee e ntáde ña

2 Naki'i nto ntí ntáníi nima nto. Ñá tē neé ni íde ntí ni ntō é kīni kaa. Ñá ni nakunāá ntí nto. Ñá ni ení ntâ'ví ntí nto.

3 Ñá te kāde tíi ú ni ntō é kuetsí nto. Tsi é ïni nto é kāka'án u ni nto dí'na tsí kudadíi nima ko é dadíi kuntoo ó, é dadíi kuvi ó.

4 Dóo ío ko é kā'án u ni ntō. Dóo vá'a kakuiní ko ni ntō. Dóo kanakunuu ka'nu iní ko kuenta iñña nto. Kuān te dóo titín nuu i e ntánto'o ntí, ntá tsi díní kue'en túvi u.

⁵ Nté dā xeé ntí ñuuú Macedonia ne, ñá ntaíntoo da'na ntí; ki'in itsí ntánto'o ntí mi ntáñe'é ntí: ntánāa ntée ña ntí ne, ntaú'ví ntí di.

⁶ Ntá tsi Xuva kō ne, kanaxnuu ka'nu ña iní ña ntoo nta'xa san ne, dívi ña náxnuu ka'nu ña iní ntí dā xee Títo.

⁷ Dōo diní ntí tsí xee ña, ntá tsi dií dií ka diní ntí tsí kaka'an ña tsí dívi ntō náxnuu ka'nu nto iní ña ne, kaka'an ñá tsi dóo ntio nto é kiní ntó ko, e dóo ntoo nta'xa nto kuenta iña i é kāka'án u ni ntō, e dóo ntánti'i iní nto ko. Dā tékū ko sá'ā ne, dií ka nakunuu díní kue'en nimá ko.

⁸ Kuān te kúnta'xa iní nto kuenta iña tutu e táxnūu ú ne, ñá kānatívi iní ka ko é taxnūu ú, kuān te nátívi iní ko di'na dá kütuní ko tsi kúnta'xa iní nto kuenta iña i; ntá tsi ña na'a tsi.

⁹ Vevií ne, dōo diní ko kuenta iña nto. Ñá tē díní ko é kūnta'xa iní nto, ntá tsi díní ko tsí idiá'vi é kūnta'xa iní nto, tsi kídaā nakuíta nto é kini kaa san. Kūnta'xa iní nto vatā ó ntio Xuva ko ne, dukuān ñá tē nee é kini kaa ni ïde ntí ni ntō.

¹⁰ Tsí te kūnta'xa iní ko vatā ó ntio Xuva kō ne, natívi iní ko kuetsí kō; kidáā ne, nani'i ko ntuví va'á iña ko. Kidáā ne, ñá kunta'xa iní ka kō, tsi e náni'i ko ntuví iña ko. Ntá tsi te kūnta'xa iní ko vatā ó de ña'a ñuxiví sa ne, ñá ntuvá'a ò, tsí kuvi o dóntíni.

¹¹ jKiní nto ve nté ò kúvi da intoo nta'xa nto vatā o ntio Xuva kō! tsi dóo dé kuení nto ne, dōo xió ntii nto é nada'an mii nto kúñu ntō di. Dōo dutsi kuíni nto é kāka'án u ni ntō ne, ú'ví ntó di. Dōo ntio nto é kiní túku nto kó ne, ntánñi nima nto é ntio nto é viñi nto é vā'a, tsí xe'é nto é ntō'o ña é ede é kini kaa san. Un ntíñi ntíñi dé nto vata koo é kütuni ñá'a tsí ña tuví nee kuetsí nto nuu i sá'a.

¹² Dukuān né, dā táxnūu di'na ú tutú san ne, ñá te

kuēnta iña ña é ede é kīni kaa sán, ntē ña te kuénta iña ña e ntó'o i, tsí kuenta iña ntó, vata koo é kūtuni ntó nuu Xuva ko tsi ntánii nima nto ntántil'i iní nto ntí.

¹³ Dukuān né, dōo ka'nu kuiní ntí.

Dā dií dií ka nakú'un ka'nu iní ntí da íni ntí e dōo diní tuvi Tito kuenta iña nto. Tsí un ntíi ntíi nto nátsu'un ka'nu nto iní ña vata koo é ña kutsú'un ká ña kuenta iña nto.

¹⁴ Kidáā ne, é kāka'án u nī Tito e dōo va'á ña'a nto, kuiní ko. Tsí nuu é ntaā i é un ntíl'i é kāka'án ntí ni ntó ne, kuan tsi ó é nuu é ntaā í vatā ó kaka'án ntí nī Titó san di.

¹⁵ Tsí dā dií dií ka ntío ña nto dá kanaka'an ña nté ó dé nto e dōo dé ntaa nto é kāka'án ñá ni ntó, e dōo vá'á o náki'l'i nto ña, e dōo ntaíko ñu'u nto ña.

¹⁶ ;Dōo diní ko ni ntō tsi ini vá'a ú tsi ntáde ntaa ntíl'i nto née é kāka'án u ni ntō!

8

Kué'e diu'un táxnūu ña doméni

¹ Kuan vī'a vé, ntō'o ta'an ntí, ntio ntí é kūtuni nto nté sa vá'á o dé Xuva ko nī ña kuínti'xe i, ña ntánataká nuu ini ukún ñuú Macedonia.

² Tsí kuān te dōo ka'nu nuu i é ntánto'o ña ne, ntá tsi dōo diní ntoo ña; kuān te dōo nta'vi kue'en ña, ntá tsi dōo kue'e é xe'é ña doméni, vata tsi tē dōo iō iña ña.

³ Xu'ú kantada ntaa u. Iní u tsí xe'é ña vata kaa é iō iña ña ne, dií ka kue'é xe'é ña di, tsí mii ña ntío ña é kué'e ña.

⁴ Dōo ikan ñá da xe'e te kué'e ntí itsi é xntii ña ta'an kō ña ntáduku ntée Xuva kō di.

⁵ Ne, dií ka kue'é edé ña vata kaa e ntantétu ntí, tsí ña te da míi tsi é xe'é ña iña ña, tsí di'na ntáda ña kuenta kúñu ña nta'a Xuva kō ne, da ntáda ña kuenta ntá'a ntí di, vatā ó ntio Xuva kō.

6 Dukuān ne, ntaíkán ntí da xe'e ntá'a Tito te naīnú kava nto ni ña tsiñu vā'a e xtúvī ñá di'na, natakā ñá nee e ntío nto kué'e nto.

7 Dívi ntō né, dōo vā'ā ó ntáde nto é un ntí'i e ntáde nto; tsi dóo vā'ā ó ntákuinti'xe nto; dóo vā'ā ó nták'a'an nto; dōo íni nto; dōo ntánti'i iní nto é vii ntó née e ntío Xuva ko ne, dōo ntákuintima ntó ntí vatā o nañé'e ntí nto. Dukuān ne, ntio ntí é koo ntii ntō é vā'ā koo vii nto tsiñu sā'á di, e ntánñi nima nto kué'e nto iña nto.

8 Ñá te kataxñūu ú ntō é kā'án u ni ntō nté koo vii nto; mii tsí é ntio ko é kiní nto é vā'a e ntáde ña nguiñ san vata koo é kütuni ntó tē nuu é ntaā i e ntánñi nima ntó ntákuintima nto.

9 Ini ntó tsi Tó'o ko Jesúcristú ne, dōo vā'ā o dé ña ni kō; dōo kade ña da xe'e. Dívi ñá né, dōo iō iña ñá e dukún kān, ntá tsi tsóo mii ntí'i ña iña ña, e ntúnta'vī ñá kuuenta iña nto, vata koo é dívi ntō ne, nani'i nto e dóo nuu á'vi i kuuenta iña ña.

10 Ntá tsi é vā'á mii nto te kuénti'xe nto itsi ko é kāka'án u ni nto kuénta iña núu i sá'a: Vá'ā ó te naīnú kava nto tsiñu sā'á e dóo vā'ā o éni ntu'u ntō nte kuia ntí'i ko kān; tsí di'na nto éni ntu'u ntō; di'na nto ntío nto é vii nto.

11 Vi'a ve ne, kue'én ntó dā nté koo é nantí'i nto; ntánñi nima ntó vii nto vata tsí o éni ntu'u ntō nte nuu i kan, kué'e ntō nee é iō iña nto.

12 Tsí te ūun ña'a ntio ña é kué'e ntí'i xe ña doméni ntá'a Xúva kō ne, kanaki'i ña da née ka é iō iña ña. Dívi ñá ne, ñá kaíkan ñá née é ña tuvi íña ko.

13 Ñá te kaká'án u te mii ntō tanúu nto vata koo é tuku ña'a kuntoo vā'a ña.

14 Tsí kaka'án u tsí dií ka vā'ā ó te kudadíi nto ni ña. Vevii é ntekú ka īo iña ntō ne, xntii nto ña tē ntátaan núu ña; dívi ñá né, xntii ña ntō da ntátaan núu nto di. Kidáā né, kudadíi nto ni ña,

15 vatā ó kaka'an tú'ūn é ūve na'á san: “Xoó ña'a é kué'é natáká ña ne, ñá ni ntōó ka iñña ña; xoó ña'a é ña kué'e ni nataká ne, ñá ni kūnáa ntēé iñña ña”, ka'an.

Tito ni ta'an ña

16 Ntadiá'vi Xuva kō, tsí xe'é ña é kuan tsī ó kuvi nima Tito é kanti'i iní ña vata tsī ó kanti'i iní ko kuenta iñña nto.

17 Dōo xkúntee iní ña dá tsixe'ē ntí ña tē ncho ki'in ña, tsí mii ñā dōo ntio ña é kí'in ña mí ntoo nto.

18 Taxnūu ntí uun ta'an ko nī Tito é dādīi kí'in ñá ni ñā, uun ña'a e dōo vá'a nták'a'an ñá ñu'u ini ukún san iñña ña, tsi dōo vá'ā ó kaka'an ña tú'ūn va'á iñña Xuva ko.

19 Ñá te da mii tsi sā'a, tsí ña ñu'u ini ukún san nakaxnūu ña ña é kāka dadīi ntí ni ñā é xntii ñā ntí é kuīdo ntí nēe e kintido ntí iñña ña ntátaan nūu i san, vata koo é kā'an ña'a san tsi dōo ka'nu Xuva kō, vata koo é kütuni ña tsi dōo ntio ko é xntii ta'an ò.

20 Kí'in dādīi ntí ni ñā, tsí ña ntio ntí é kā'an kíni ña'a kuenta iñña ntí tsí kué'e e kintido ntí.

21 Dōo ntánti'i iní ntí é vií ntí nēe é vā'á kuenta iñña Xuva ko ni ña'a san.

22 Uun ká tuku ta'an kō táxnūu ntí ña é kí'in dādīi ña. É ki'in ito ïní ntí tsí kade ntaa ña é un ntí'lí. Vevií ne, dií dií ka ncho vií ña tsiñu sā'a, tsí kanuu iní ña tsi ntáde ntaa nto é un ntí'lí di.

23 Tē xoó ña'a tsixe'e ña nēe ña'a Titó ne, ká'an nto tsí ta'an ko ñā, tsí dadīi ntáde tsiñu ntí ni ña kuénta iñña nto. Te katsixe'e ña tā'an ko ña nguií san ne, ká'an ntō tsí ñu'u ini ukún san táxnūu ña ña, tsí dívi ña né, dōo ntaíko ñu'u ña Cristu.

24 Dukuān né, nañe'ē ntó ña tsí nuu é ntaā i e ntákuinima ntó ña; nañe'ē ntó ña tsí nuu é ntaā i é vā'á ña'a nto, vata o nták'aán ntí ni ñā, vata koo é kütuni ntíi ntíi ña'a, ña ñu'u ini ukún san.

9

É xntii o ta'an kō

¹ Ntá tsi ña kantío nto é kā'an túku ú ni nto kuēnta iñā i é xntii ta'an ò, ña ntántíkin Xúva kō,

² tsi é ïní u tsi dóo ntío nto é xntii nto tā'an nto. Dóo ka'nu kuïní ko é kāka'án u ni ña ntoo da kanii ñúu Macedonia tsí dívi ntō, ña ñúu Acayá ne, é iō tu've nto nte kuia ntí'i ko kān é xntii ta'an ntō. Títín ña ntio ña é kuān koo vií ña di, tsi íni ña tsi dóo diní nto e ntáde nto.

³ Taxnūu ú ta'an kō san ve, vata koo é nāni'i é ntaā i é kāka'án u iñā nto kuenta iñā núu i sá'a, te ntaā i é iō tu've nto, vatā ó kaka'án u ni ñā.

⁴ Tsí te künteká u ña ñúu Macedonia, ki'in ni'i ú ña mí ntoo ntō ne, te vāta tsoo tú've nto doméní san ne, dōo kuka'an nuú ntí e ntáka'an vétē ntí ni ña kuēnta iñā nto ne, dívi ntō né, dōo kuka'an nuu ntó di.

⁵ Dukuān ne, kantio é kākán u nta'a ta'an kō sán te di'na ña kí'in ña, kíkoto ní'ni ña nto te xntii ñā nto é tsōo tú've nto doméní san vata ò xe'é nto xu'u nto dí'na. Kidáā ne, é iō tu've doméní san tē xeé ntí, vata koo é ña te dava ó ini nto, tsí mii ntō e dóo diní nto é kué'é nto.

⁶ Sá'a nanū'u ntó iní nto: Xoo é ñā kue'e kaí'xi i ne, ñá kué'e kánani'lí i di; xoo é kué'e kaí'xi i ne, kué'e kánani'lí i.

⁷ É un é un nto ne, kué'e nto nēe e ntadē kuení nima nto é kué'é nto; ñá te kuëtsi é kue'é nto, tsí Xuva ko kakuïnima ña xoo é kaxé'e i é dodíni i.

⁸ Xuva kō né, kuvi ta'xi ña é un ntí'i nēe é vā'a é ntio nto, vata koo é nguentúvi xee tá'an é un ntí'i iñā nto, vata koo é xkōo ka iñā nto é vií ntó da nēe ka tsiñu vā'a.

⁹ Tú'ün é ûve na'a sán ne, du'vā ó kaka'an: Dōo kue'e tsí'i ña nta'a ña ntā'ví san;

tsiñu vā'a é edé ña ne, tuví ntii dañu ntūvi,
ka'an.

10 Mii Xuva kō é kāta'xi ña tsíkín i é kū'xi ò é kūvi
é kā'xi ó ne, dívi ña tā'xi ña é un ntí'ñ e ntántio nto
é kū'xi nto. Mii ñā ntio ña é kuē'nu dí vata koo é
kuē'e ní'i kuuenta iña tsiñu va'a é edé nto.

11 Dívi ntō ne, un ntí'ñ ntí'ñ koo iña nto ve, vata koo é
kuē'e tsí'i nto é kintido ntí. Kidáā né, dōo titín ña'a
nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva ko kuënta iña nto.

12 Tsi dá kaxntii nto tā'an nto, ña ntántikín Xúva kō
ne, ñá te da mii tsí é xntii nto ñá e ntátaan núu ña,
tsí nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva ko kuënta iña i e
xntii nto ñá.

13 É kuān ó ntáxntii nto ñá ne, ká'an ña tsi dóo ka'nu
Xuva kō, tsí kutuni ña tsí nuu é ntaā i é ntaíko ñu'u
nto tú'ñun va'a iña Cristu, tsi ñá ni de víni nto iña nto
é xe'é nto ña ni ûn ntí'ñ ntí'ñ nguiñ sán dí.

14 Dívi ñá ne, ka'an ntá'ví ñá iña ntó dí e dóo ntio ña
nto, tsi dóo vá'ā o dé Xuva ko ni ntō e tá'xi ña é vií
nto é vā'á ni ñá.

15 ¡Ntadiá'vi Xuva kō tsi tá'xi ña uun doméni e dóo
va'a kue'en, é ntē ña kuvi ká'an ò nté kaa dií dií é
vā'a!

10

É kadē kû've Pablu, tsí pustru ña

1 Xu'u é Pablu ú ne, ká'ān ú ni nto kuënta iña
Cristú, dívi ñá e dóo kakuinima ñá kō, e dóo vá'ā
ó de ña ni kō. Xu'u ne, tē dóo ntá'ví u dá itúvi ú ni
ntō, kuini nto, ntá tsi dá tuvi iká u ne, ñá kaü'ví ko
é kā'án u ni ntō.

2 Ká'ān ú ni nto tē ña tsí'i ñú'ñ ntó ko é vií ka'nu
ú ni nto, iō ntó, tē náxeé u mí ntoo nto. Tē ña'a ne,
kuān koo vií u ni da xōó ka ña'a iña nto e nták'a'an
ñá tsi ntáde ntí vatā ó ntio kúñu ntí.

3 Kuān te ntáde ntí du'xen é ntoo ká ntí nī kúñū ntí ñuxiví sa ne, ntá tsi ña ntanáá ntí vatā o ntanáá ña ntoo ñuxiví sa.

4 Tsí nuu i e ntánāa núu ni'i ntí san ne, ñá te īñá ñuxiví sa, tsí nta'a Xuva ko vē'xi. Tsí Xuva kō né, dōo ntii inī ña é nantf'i ñá da nēé ka nuu i é kīni kaa, e dóo ka'nu.

5 Da nēé ka e ntádē kuení mii ñā'a san é ña te nuu é ntaā í ne, da nēé ka nuu i é kā'nú ncho vii, é kaēdí nuu itsi i é kīní ñā'a san Xuva kō; da nēé ka e ntádē kuení ñā'a sán ne, ntántada ntí kuenta ntá'a Cristu vata koo é na kuīnti'xe ña ña.

6 É iō tu've ntí é kuē'é ntí é nto'o da xōó ka ña'a, ña é ña kákuinti'xe i é kāka'án Cristu, te xee ntúvi é uun ito tsi kuinti'xe vá'a nto.

7 Da mii tsí e ntaíto nto ñā'a san nté ito ña. Tē xoó ñā'a kaintee ini ña é kāduku ntée ña Cristú ne, na vii ñá kuenta tsí ntí'ne, ntáduku ntée ntí Cristú di.

8 Kuān te ntéku kudii é kāka'án u kuenta iñā tsíñú ntí ne, ntá tsi ña kakuka'an nuú ko, tsí Xuva kō tá'xi ña tsíñú ntí é xntií ntí nto vata koo é kuē'nu vá'a nto; ñá tē ntánakō'xó ntéé ntí nto.

9 Ñá te kataxnūu ú tutú san é ncho naū'ví u nto.

10 Nták'a'an ñá'a tsi dóo ntii kaká'án u dá kataxnūu ú tutú san nta'a nto, ntá tsi da xe dóo ntá'ví ito u dá tuví dadii ú ni ntō, e dóo ntá'ví tú'ün ko, nták'a'an ña.

11 Ntio ko é kütuni ñá tsíkan, tsí dívi tsí é kāka'án ntí ni ñá da de vá'a ntí tutú san da intóo ikā ntí ne, dívi tsi víi ntí dí te nákuntóo dadii ntí ni ntō.

12 Ñá ntio ntí é kā'an ntí vatā o nták'a'an túku ñá'a é ntánakate ntoo mii ñá kúñú ñá. Ñá tē ntádē ntí kuenta te vií ntí vatā ó ntáde ña. Tsí dívi ñá ne, ntáde tuntu ña é nták'i kú've míi tsi ñá, é ntánantii ni'ni ta'an ña.

13 Ntá tsi ntí'í ne, ñá vií ka'nu ntí nee iñá é ña káduku ntée ntí, tsí mii Xuva ko kāka'an ña mí xee tá'an tsiñu e ntáde ntí ne, dívi ñá tá'xi ña itsi é xéé ntí un tsi nte mí ntoo nto.

14 Ñá tē ntaíta ntí'xin ntí mi é ntio Xuva ko é xéé ntí, tsí Xuva ko kāka'an ña é xéé ntí mí ntoo nto. Tsí di'na ntí xéé ntí ñuuú nto kān é xéé ní'i ntí tú'ün va'á iñá Cristu.

15 Ñá tē ntáde ka'nu ntí ntáka'án ntí kuuenta iñá tsiñu é edé tuku ñá'a é vata te ntí'í edé ntí. Ntá tsi é ntio ntí é dií ka vá'a koo kuinti'xe nto, vata koo é dií ka kue'e kada tsiñu ntí ni ntō, vata tsí ó kaka'an Xúva kō é vií ntí.

16 Kidáā ne, kuvi ki'ín ka ntí ñuu é dií ka ikā é ñuú ntó, kika'an ntódo ká ntí tú'ün va'á san. Ntá tsi ñá ncho náki'i núu ntí tsiñu é edé tuku ñá'a, vata koo é ña ká'an ñá'a tsi dóo ka'nu ña'a ntí, vata te ntí'í éni ntu'ü ntí ntáde tsiñu ntí ikān.

17 Tē xoó ncho kada ka'nu i ne, na kadā ka'nu ña kuuenta iñá Xuva ko.

18 Tsí ña e dóo va'á ntí'xe ne, ña te míi ña kakā'an ña e dóo va'á ña, tsí Xuva ko kāka'an ña e dóo va'á ña.

11

Pablú ni ñá'a, ña é ña té pustru ntí'xe

1 Tē dí kütíí nto nima nto ní ko te kā'án u vata kaa uun ña tuntu. Na kütíí nto nima nto ní ko.

2 Tsi dóo kakukuiñú ko nto, dívi dokuiñu é vē'xí nta'a Xuva kō, tsi é xe'é u xu'u ko é ntáda ú nto kuuenta ntá'a Cristú ne, é kūvi nto vata kaa uun ñadi'i kuétsi, ña e dóo va'á, ña é vāta kiní ñatíi.

3 Ntá tsi kadē kuení ko te kuān koo vií ña'a kani nta'ví ña nto vatā o dé koó san e kúvi dé tí éni ntá'ví tí Eva e dóo ki'in iní tí nté koo ka'an tí. Kidáā né,

xtuvī mii nto e ntánī nima nto e ntákuinima ntó Cristu, é da mii tsi ñā é kuinima ntó ña.

⁴ Tsi nto'ó ne, dōo va'a ntákutíi nto nima ntó te da xoo ka ña'a xee ña e dóo kadaka nchu'un é kaka'an ña iña Jésuu. Kuān té ña te kaká'an ña vatā ó ntáka'án ntí ne, ntá tsi dóo diní nto ntánaki'i nto tuku espíritū é ñā te dívi Espíritu Xuva kō é nuu nima nto dí'na. Dōo va'a ntaíni nto tuku nchu'un e dóo kadaka, é ñā te dívi tú'un va'á iña Xuva ko e kíli nto dí'na.

⁵ Xu'u ne, ñá te dutsi ká u é ña tsikan, ña e ntáka'an é dívi ñā é pustru, ña e dóo ka'nu.

⁶ Kuān té ña kakovi kaka'an vá'a ú ne, ntá tsi ini vá'a ú iña Xuva ko. É ïni nto sá'a, tsi dóo ntánañé'é ntí nto da née ka nuu i é edé ntí.

⁷ ¿Ó dóo ntu kini kaa dé u é ña ni kí'i u xá'ví ko dá nakuá'a ú nto tú'un va'á san iña Xuva ko, é ntunta'ví míi u dá kāda ka'nu ú nto?

⁸ Tsí kaido ú diu'un iña ñá ñu'u ini ukún xio ñuu é vata kaa te xá'ví ko vata koo é dívi ntō ña ntá'ví nto ko é xntii ú nto.

⁹ Dā ituvī ú ni ntō ne, dōo táan nuu ko, ntá tsi nté uun nto ña ni ngunúú ú nto te xntii ntō ko é kātaan núu ko, tsí ta'an ko ña vé'xi ñuú Macedonia ne, xntii ñā kó née é kātaan núu ko. Dukuān né, dōo dé u kuenta vata koo é ña natekú du'xén u ntó ne, kuān tsi koo vií u nguentúvi.

¹⁰ Nuu é ntaā í vatā ó kaka'án u, tsí kantikín u Cristu. Kutuni Xúya kō tsi nté uun ña'a ña kuvi nakadí ña xu'u ko é kā'án u tsí ña ni kí'i u diú'un ntō da xntii ú nto ne, kuān tsi koo ka'án u ni ña ntoo kanīñ ñuú Acayá dí.

¹¹ ¿Nté kui kuān ó kaka'án u? ¿Ó ña ntío ntu kó nto? Ntá tsi Xuva kō ini ña tsi dóo ntio kó nto.

¹² Kuān tsi koo vií ka ú vatā o dé u, é ña kí'i ú xa'ví ko é edé tsiñu u, vata koo é ña kué'e u é vií ka'nu ña

e ntáde tsíñu vatā o ntáde tsíñu ntí.

¹³ Tsí ña kuān ó ntáde sán ne, ñá tē dívi ñā é pustru é nuu é ntaā í ña, tsí da ti tsí ntaéni nta'ví ña ña'a e ntáka'an ña é pustrú Cristu ña.

¹⁴ Ña túvī nee iñā é da kudu'va kō, tsí mii tsí tó'ō e ña vá'ā sán ne, kaeni nta'ví ña'a é kānadama kúñu í é ntūvi vata kaa ánjē va'a.

¹⁵ Dukuān ne, ñá tē neé ka'nu nuu i te ña ntáde tsíñu iñā i ntánadama ña kúñu ñā é ntūvi ña vata ntáa ña ntáde tsíñu iñā Xuva ko, ña e dóo va'a. Ntá tsí uun ntuvi ni'i ña é nto'o ña nta'a Xuva kō é kuān ó ntáde ña.

Da ntó'o Pablu da dé ña pustru

¹⁶ Uun ito ká tuku ka'án u ni nto tē nté uun nto ña kadá kuení nto te kākulukú u. Te kuān o ntádē kuení nto ne, ntá tsí kiní nto née e ká'an ña lukú sa ni ntō, ña é kāka'an míi, ña é kade ka'nu miī.

¹⁷ É kuān ó kaka'án u ne, ñá te kakā'án u vatā ó ntio Xuva kō, tsí kaka'án u vatā ó kaka'an ña lúku, ña é kadē kuení i é ncho vií ka'nu.

¹⁸ Da xe dóo iō ñá ncho kada ka'nu ñuxiví sa ne, xu'ú ne, kuān koo kada ka'nú u dí.

¹⁹ Tsí nto'o e dóo ini ntó ne, dōo vá'ā ó ntádē kuení nto nī ña lukú san.

²⁰ Ntō'ó ne, dōo vá'ā ó ntádē kuení nto ni tūku ñá'a, kuān te kátee tsíñu kuétsi ña nto, kuān te kánantí'í ña nto, kuān te katíin ña ntō é vií nto é kā'an ñá, kuān te dóo ka'nu ncho vií ña ni ntō, kuān te kaxe'é nuu ñia vinuu nto.

²¹ Xu'ú ne, kakuka'an nuú ko é kā'án u e ña kákene iní ntí é kuān koo vií ntí ni ntō.

Ntá tsí da née ka nuu i é ña kaú'ví ña é kā'an ña e dóo va'á iñā ñá ne, xu'ú dí ne, ñá kaú'ví ko é kuān koo ka'án u vatā ó kaka'an ña lukú sa.

22 Ņa tsikán, ¿hebreu ntú ña? Kuān xu'ú di, tsí ña hebreu ú di. ¿Tatá Israee ntú ña? Xu'ú di. ¿l'xá Abraan ntú ña? Diví ú di.

23 ¿Ña kade tsiñu iña Cristu ntú ña? Xu'ú ne, dií dií ka diví u é diví ña, kuān te vata ó kaka'an ñá luku ú nee é kaka'án u. Ntá tsi dií dií ka éde tsiñu u é ña tsikan. Dií dií ka ki'in itó inú kutú ú vi'i utun. Dií dií ka ki'in itó é'ni ña ko é ña tsikán ne, e dóo ki'in itó é dokó sa kaxi'í u di.

24 U'un ito é'ni ña Israé san ko. Kāni ña kó xo'o. Oko xe'un kími é uun ito xé'e ña ko.

25 Úni ito káni ña kó utun. Uun ito ká tuku ne, xuu káni ña ko. Úni ito nántatsin tun ntóo é kaxkani'í u nú ntute ñu'u kān. Uun ntuví, uun niñu inúu nto'o u mé'ñu ntute ñu'ü san.

26 E dóo ki'in itó ñe' e ú ne, é dóo íní u tsi dóo donchu'ví nú ntute ka'nu sán ne, dóo donchu'ví ní ña du'ú di; dóo donchu'ví ní ña ñuú ko é ncho ka'ní ña kó, ní ña tuku ñuú san di. Iní u e dóo donchu'ví ñuú ka'nu san ní má kū'ú san, ni ntute ñu'ü sán di ne, dóo donchu'ví ni tā'an ko, ña é ña te nuu é ntaā i e ntákuanti'xe i Xuva kō.

27 Doo ntó'o ko é dé tsiñu ú ne, dóo ki'in itó ña ni kidi ú ne, dóo ntó'o ko e dóo kákín kó ne, dóo itsí ko ntute di. Un vé'xi ne, ítuví ntité u ne, dóo ntó'o ko é ví'xin é ña tuvi dú'nú ko.

28 Uun ká tuku nuu i sá'a ne: utén uten dóo kaexnúu kó e dóo kanti'i iní ko un ntíi ntíi ña ñu'u ini ukún san.

29 Tē xoó ña tuvi ntí i ne, vata tsí ó kanto'o kó di. Tē xoó kakó'xo i uun nuu i ne, xu'ú e dóo u'vi kakúvi kó kuuenta iña i.

30 Te kāntio é kāda ka'nu ú ne, kada ka'nu ú kuuenta iña i é ña ni kuvi vií u é ña tuvi ntí ko.

31 Xuva kō, ña é Uva Tó'o ko Jesúcristu, ña é kā'an o tsi dóo va'á ña ntii dañu ntuví ne, divi ña īni ña tsí

nuu é ntaā i é kāka'án u.

³² Dā itúvi ú ñuu Damascú ne, ña odo nūú iñā rei, ñā nani Āretá ne, tēe tsifū ña ña é vīí kuenta xi'í ñuú san é tīn ña ko é xnuu kutu ñā ko.

³³ Ntā tsi ini xika nūú ú, nanúu ñá ko ata ntó'o kān é kānti'u nūú diñi ñuú san. Dukuān né, ntīi ni'ni ú nta'a ña.

12

E xé'e Xuva kō é kīní Pablu

¹ É ïní u tsí ña tuví neé kani'í ko é kāda ka'nu u, ntá tsi xu'ú ne, ká'án ú nee e tá'xi Xuva kō é kütuní ko, é kīní u dí é vatā ó kuvi te kakéní ko.

² Iní u uun ña'a, ña e kuínti'xe i Cristú ne, é kūvi uxkimi kuiā e nádita ña ña é xee ña é kuvi ūni é dukún kān mí tuví Xuva kō. Ntá tsi ña iní u te kaníí kúnu ña ñe'e ñá ne, o da mii tsí nima ña. Xuva ko ïní ña.

³ Iní u tsí ña tsíkán ne, (kuān te kaníí kúnu ña, kuān té nima tsí ña ne, mii tsi Xuva ko ïní ña) ne,

⁴ nadíta ña ña mí e dóo vá'ā o mí tuví Xuva kō. Ikān téku ña tú'ún e dóo xū'ú kaa, e dóo xii kaa, e nté uun ña'a ña kuvi ká'an ña é tēkú tuku ña'a.

⁵ Kuenta iña ñá tsíkán ne, kada ka'nu ú, ntá tsi ña kada ká'nu ú kuenta iña mií ko. Da mii tsi kāda ka'nu ú kuenta iña i é ña ni kuvi vií u é ña tuví ntíi ko.

⁶ Ntá tsi kuān te ntío ko kada ka'nu ú ne, ñá te vatā ó kaka'an ña tuntu ó kaka'án u, tsí da mií é nuu é ntaā i é kāka'án u. Ntá tsi ña kuān koo vií u vata koo e nté uun ña'a ña kadá kuení ña te dóo ka'nu u. Tsi é ïní ña nté kaa u é tēkú ña nté o kaka'an u dí.

⁷ É ña ntío Xuva kō é kāda ka'nu ú kuenta iña i e tá'xi ña é kütuní ko é vā'a é ïní u ne, tā'xi ña é kānto'o kó, vatā ó kuvi te ïñu ni'ni ntído kúñu ko.

Vata kaa iñá é ña vá'ā san é kanantō'o ko vata koo é ña kuntekú ka é kāde ka'nu u.

⁸ E úni īto ikán u nta'a Tó'o ko te nāki'i ña é kāde i é kānto'o kó san,

⁹ ntá tsi kaka'an ñá nī ko: “Ñá'ā, tsi é xéē ó iñá o e dóo kakuinimá ko o. Kutuni ñá'ā tsi dóo īo ko é vii u é xntiū ú o ntuvi da ña tuvi ntii o”, ka'an ña. Dukuān né, dōo diní ko é kāda ka'nu ú kuuenta iñá i é ña tuvi ntii ko vata koo é kūtuni ñá'a tsí dīvī Cristu e dóo iō ñá é vii ña.

¹⁰ Dukuān ne, kaitúvi díni u dá ña tuvi ntii kó, da ntáka'an kíni ña'a san iñá ko dī; dá kātaan nūu ko, dá ntáde xení ña'a san ní ko, da nēé ka nuu i é kānto'o kó kuuenta iñá Cristu. Tsí iní u tsí da ña tuvi ntii kó ne, kidáa kata'xi Xuva ko ntii ko é vii u.

E dóo kanti'i iní Pablu ña ñu'u ini ukun ñuú Cor-intu

¹¹ Xu'ú ne, kaka'an ntí'xe ú vatā ó kaka'an úun ña tuntu é kade ka'nu mií ú kuuenta iñá mií ko. Ntá tsi dīvī kuëtsí nto é kuān ó kaka'án u. Dií ka vá'a o tē dī dīvī nto ni kā'an ntó kuuenta iñá ko. Tsí ña te dií ka dutṣi u é vata kaa ña tsikán, pustru e dóo ka'nu ña'a ña, kuiní ña, kuān té ña váda kaidiá'vi ko.

¹² Tsi dóo kutíi ú nima ko dá itúvi ú ni ntō ne, titín nuu i íni nto, nī dóxo kā'nu, vata koo é kūtuni nto tsí nuu é ntaā i é pustrú u iñá Xuva ko.

¹³ ¿Mí'i ntū ña ni idé u dadíi ni nto vatā ó de ú nī ña ñu'u ini ukún xio ñuu? Ntá tsi kada ka'nu iní nto nī ko é ña ni natékú du'xén u nto é xntii ntō kó nee iñá é kātaan nūu ko.

¹⁴ É iō tu've ko é kī'ín u, kíkoto ní'ni ú nto é kūvi uni íto. Ntá tsi ña nateñu nūu ú nto, tsí ña te íña nto e ntío ko, tsí mií nto é ntio kó nto. Tsí uva i'xá san, ña é dūku ntée é nātsoo vá'a ña iñá ña é kūvi iñá i'xá ña, ña te i'xá ña é dūku ntée é nātsoo vá'a é kūvi iñá ña.

15 Xu'ú ne, dōo diní ko te nantí'i ú nee iñá é ió iñá ko kuenta iñá ntó, kuān té nte ntivi iñá ko nantí'i ú vata koo é diví nto nāni'i nto ntuví va'á iñá nto. Ntá tsi dā dií dií ka ntio kó nto ne, diví ntō né, vata te kantudutsí é ntio nto kó, kuiní ko.

16 Iní nto tsi nté uun nuu i ña ni nateñu nūu ú nto. Ntá tsi ió ña'a ntáka'an ña tsi dóo iní u nté koo vií u é kūvi kani nta'ví u nto.

17 ¿Vá eni ntā'ví ntu ú nto nta'a ña e táxnūu u mí ntoo nto?

18 Xu'ú ne, íkān ú nta'a Tító te kí'in ña, kíkoto ní'ni ña nto mí ntoo nto ne, taxnūu ú uun ká tuku ta'an ko é kí'in ñá ni ñá. ¿Vá eni nta'ví ntu Titó san nto? ¿Ñá ntu te dadií tsi ntáde ntí ni ñá? ¿Ñá ntu te uun tsi nimá ntí ni ñá?

19 Tē ntadé kuení nto tē ntánada'ān ntí kúñū ntí nuu nto, dā kuān ó ntáka'án ntí ni ntō. Ntá tsi ña te kuan ò. Tsí ntí'i ne, nuu Xúva ko ntáka'án ntí e ntántíkín ntí Cristu. É kuān o ntáka'án ntí ni ntō ne, vata koo é xntí'i ntí nto e dií ka kue'nu nto te kutú've nto iñá Xuva ko. Tsí diví ntō tá'ān ko e dóo tio kó nto.

20 Kadé kuení ko nté koo kuvi te ñáni'i ta'an ko: tē ña vií nto vatā ó ntio kó, tē ña vií u vatā ó ntio nto di. Kadé kuení ko te iō ña é nāa nūu ña, te iō ña é kūne'u iní ña, te kūdiin ñá di, tē ntio ña é vī mii ñá kuenta iñá mii ñá, te kā'an kíni ña iñá ta'an ñá, te kā'an véte ña, te kāda ka'nu ña, te kuān sá koo vī ña da née ka é ntio ña.

21 Kaú'ví ko tē dā kí'in xtúku ú mí ntoo nto ne, ta'xi Xuva kō é kūka'an nuu xtukú ko kuénta iñá ntó, te kutuví nta'xa ú kuenta iñá ntó, iō ntó, ña e dóo iō kuetsí i nte dí'na. Váta nātivi iní ña e dóo dé ña nuu i é kíni kaa, e dóo dé ña é kini kaa ni ñadí'i san, é edé ña da née ka é ntio nima kíni kaa ña.

13

Nté koo vií ña

¹ E sá'a kūvi uni íto é kī'ín u, kikoto ni'ní u nto. Kaka'an tú'un Xuva kō: "Tē xoó ntio i é tsil'i kuétsi uun ká tuku ña'a ne, da mií é kāntio uvi, uni ña'a é ntāda ntaá ña", ka'an.

² É kāka'án u ni ña é iō kuetsí i di'na, nī é un ntíiñ ña nguiñ san dá ñe'é u é kuvi ûvi íto ne, kuān te ika túví u mí ntoo nto vevii, ntá tsi kā'án u vata tsí o é kāka'án u dá kixkoto ni'ní u nto é kuvi ûvi íto ne, te kī'ín xtúku u mí ntoo nto ne, ñá ntuntá'ví ini kó ña; da mií é nantō'o ú ña.

³ Kidáa kutūni nto tsí nuu é ntaā i é kāka'án u naá Cristu. Divi ña ne, ñá te vītá ini ña ni ntō, tsi dóo iō ña é vií ña ni ntō.

⁴ Ini nto tsí dā xi'i ñá ntiká krusí ne, vata te ña tuvi ntíi ña, ntá tsi xe'é Xuva ko ntíi ña é ntōto xtuku ña ne, kantíto ña vevii. Nti'í ne, ña túvi ntíi ntí di, vata kaa ña é ña tuvi ntíi ña kidaā dá xi'i ña, ntá tsi dā kúdadíi ntí ni ña ne, kata'xi Xúva ko ntíi ntí vata koo é vā'á koo vií ntí kuenta iña nto.

⁵ Kadā kuení mii nto te vā'á ò ntákuinti'xe nto. Koto ntee mii nto. ¿Ñá ntu ntákutuni nto te tūví Jesucristu ni ntó, o ñá ntu te nuu é ntaā i é iña ña nto?

⁶ Ntio ko é kūtuni ntó di tsí ntí'í ne, nuu é ntaā i é ntántíkín ntí Cristu.

⁷ Nták'a'an ntá'ví ntí ni Xuva ko vāta koo é ña vií nto nuu i é kīni kaa. Ñá te kuān o ntáde ntí kuenta iña mií ntí, vata koo é kā'an ña'a tsi dóo vā'á o nakua'á ntí nto, ntá tsi ntio ntí é vā'á koo vií nto, kuān te ña ni idiá'vi ntí, kuiní ña'a san.

⁸ Ña kúvi nakuítá ntí nee é nuu é ntaā i. Da mií é vií ntí kuenta iña i é nuu é ntaā i.

9 Dōo diní ntí tē ña kantio é ntí'í koó ntí ká ntí, tsí dívi nto kūvi vií nto é un ntí'í. Nták'a'n ntâ'ví ntí iñña nto vata koo é vā'á koo vií kue'en nto.

10 Taxnūu ú tutú sa'a di'na dá kí'ín u mí ntoo nto vata koo é ña kantío é kāda tii ú ni nto te kí'ín u. Tsí tsiñu e tá'xi Xuva kō é vií u kuenta iñña ntó ne, ñá tē é nakō'xó u nto, tsí vií u é xntíí ú nto é kué'nu vā'a nto.

11 É nantií'í u é kāka'án u ni nto, tá'an kó ne, ká'án ú ni ntō é vā'a yá'a tsi koo kuntōo nto. Ntuku nto née e vā'a ntuvi iñña nto. Ka'nu tsi vií nto nima nto. Uun tsi kadā kuení nto ni tā'an nto ne, vā'a tsi koo kuntoo nto ni tā'an nto. Kidáā né, Xuva kō, ñá é tā'xi é kuntōo vā'a ò, é kuinima tá'an ko ne, kunūu mé'ñu kūnuu dava ña nto.

12 Kué'e ntō ntiusi tá'an nto.

13 Un ntíí ntíí ña ntántíkin Xúva ko taxnūu ña ntiusi nto.

14 Tō'ó ko Jesūcristú na tā'xi ña nto é vā'a. Xuva ko na kuinima ñá nto. Espíritú Sántu sán na kunūu mé'ñu ña nto ûn ntíí ntíí nto. Kuan tsí koo é kā'án u ni ntō.

Tū’ún xuva kō vatā ó ntáka’an ña ñuu Coatzospan

New Testament in Mixtec, Coatzospan (MX:miz:Mixtec, Coatzospan)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275